

Na počátku byl kámen

1 Dvě nejrozšířenější horniny v okolí Telče jsou

- a) žula a rula
- b) čedič a gabro
- c) vápenec a pískovec

2 Na co se používá rula

- a) výroba šterku
- b) výroba hnojiv
- c) výroba porcelánu

3 Na co se používá žula

- a) dlažební kostky, schody, ostění
- b) výroba cementu a vápna
- c) výroba skla

4 Doplň tabulku

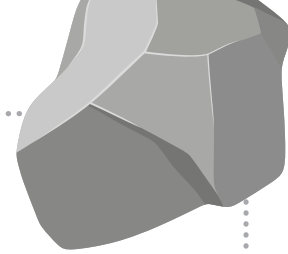
	Rula	Žula	Nápověda
Typ horniny			Vyber - vyvřelá, usazená, přeměněná
Složení			Např. olivín, kalcit – napiš alespoň tři nerosty
Stáří absolutní			Napiš číslo v milionech let
Stáří relativní			Napiš, co je starší a co mladší
Teplota vzniku			

5 Doplň text

Ve čtvrtohorách se na našem území střídaly _____
 _____ - (kdy bylo sucho a zima) a meziledové
 (kdy bylo _____). Horniny na povrchu proto
 podléhaly intenzivnímu _____ zvětvávání,
 zejména díky působení změn teplot a vzniku ledu. Tímto
 způsobem vznikly vrcholové skalní partie regionu, např.
 _____ skála. K typickým geomorfologickým
 útvarům vzniklým _____ během ledových dob
 patří například _____ (Lhotka u Štamberka)
 nebo kamenné sruby (Roštejn). Pozůstatkem dob le-
 dových jsou i _____, která vznikají v místech
 hromadění organické rostlinné hmoty.

6

Telčské žuly i ruly vznikly definitivně při tzv. variském vrásnění. Nakresli, jak mohla vypadat krajina v té době.

7

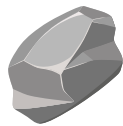
Rašelina se těžila nejčastěji v podobě velkých cihel, kterým se říká

- a) borky
- b) boky
- c) broky

8

Významnou vlastností rašeliny je její hořlavost, a proto se používala

- a) jako palivo
- b) pro výrobu výbušnin
- c) pro výrobu uhlí

9

Koupele v rašelině

- a) může být velmi prospěšná, a proto se využívá i v lázních
- b) je velmi nebezpečná, protože rašelina je kyselá a poškozuje kůži
- c) je nebezpečná, protože jde o rozkládající se organickou hmotu

10

Těžba rašeliny pro průmyslové využití je z hlediska ochrany přírody

- a) velmi nežádoucí, protože likviduje unikátní biotopy
- b) velmi žádoucí, protože rašelina nahrazuje uhlí a jiná fosilní paliva
- c) neutrální, protože rašelina je obnovitelný zdroj surovin a po těžbě se opět vytvoří

11

Rašelina se využívá také při výrobě

- a) whisky, které při spalování rašelina dodává typickou kouřovou chuť
- b) uzenin, protože se při jejím spalování udi
- c) asfaltu, kterému dodává typickou černou barvu

